

VASILE & LOREDANA CHINDRIS

RĂZBOIUL ÎN BUCOVINA

1914 - 1918

PRIMUL RĂZBOI MONDIAL

În anul 1916 Ioan Sârghie se înrolează voluntar în Contingentul Românilor Bucovineni din București, pentru a lupta împotriva cotropitorilor străini pentru întregirea neamului.

În același an Haralambie Sârghie și fiul său Ioan Sârghie sunt judecați de tribunalul din Lemberg și condamnați la moarte ca naționaliști. Actul de condamnare este trimis la primăria Ilișești, iar cu timpul ajunge în proprietatea condamnaților.

Familia Sârghie este nevoită să se refugieze în Ștefănești, județul Iași. Ioan Sârghie se refugiază împreună cu prietenul său Grigorovici Traian, la Odesa, de unde se reîntoarce la părinți la Iași. După terminarea războiului familia Sârghie se reîntoarce la Ilișești.

În decembrie 1916 vornicul Heinerich Kipper, străjerul lui I.S. și un evreu Aron „negustor de vite mari”, sunt arestați cu acuzația de spionaj în interesul austriecilor. Fritz Kipper fiul vornicului acuzat și el de spionaj fuge la Lucăcești să nu fie prins.

În anul 1917 Ilișeștiul se afla sub ocupație rusă.

Sătenii erau adunați în școală, unde au venit nacealnicul rus cu perivociul său în luna februarie 1917.

Ioan H.Sârghie: „... m-am înfuriat, am sărit pe bancă și am început să vorbesc cu voce sonoră.

- Frați români ! Destul 23 de ani au stat la canțelarie șfabii. Acum e dreptul nostru să punem vornic român, fiindcă în comună majoritatea sunt români. Nacealnicul a întrebat pe perivoci ce-am spus și acesta i-a spus adevărul. ...”

Adunarea din februarie 1917 îl propune vornic pe Haralambie Sârghie, dar refuză. Ioan Sârghie îl propune vornic pe Emilian Ghiuță fiindcă acesta era vicevornic și cunoștea treburile primăriei. Totuși primul vornic român după 23 de ani devine Doboș Vasile. Kipper pune oameni să-l omoare mișelește pe Doboș Vasile.

Sfârșitul primului Război Mondial a dus la unirea Bucovinei cu țara mamă.

Podul de cale ferată distrus - AUG. 1917 - MOLID
1917

Tranșee și adăposturi pe Orata Mare,
Ciocănești, iulie 1917.

Dealul Orata Mare, Ciocănești. Post de observație în pădure în linia tranșeelor, regimentul 3 cavalerie. Această instalație s-a păstrat până în anii din urmă. S-a intervenit pentru amenajarea acestui loc dar nu s-a primit răspuns. Februarie 1917, foto Dlaucly.

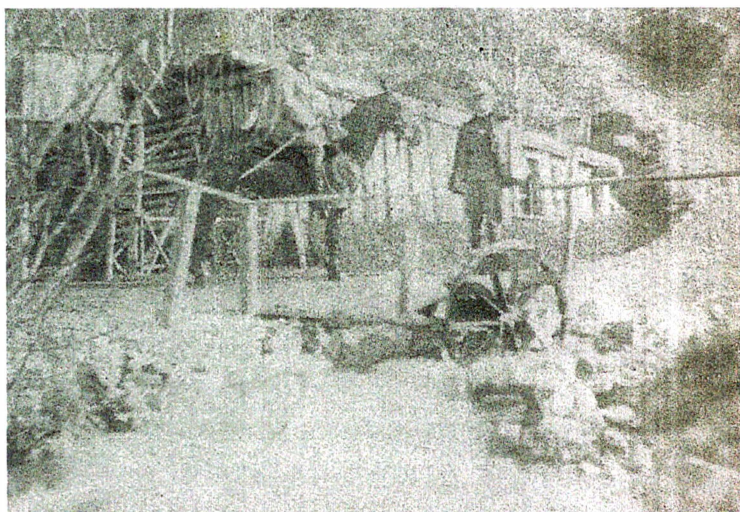
Orata Mare, Ciocănești, 28 iulie 1917. Se dă ordin pentru ofensivă. Companiile prin pădure. Foto locotenent Dilaucly.

În timpul ofensivei pe muntele Muncelul, lângă Câmpulung-Bucovina, un scurt repaus în pădure unde se aflau refugiați mai mulți țărani cu femei și copii. Dominic Stanca, medic locotenent al regimentului 3 Husari, în mijloc căpitanul Eugen Răieș. și sublocotenentul Vojnits Nicolae, la 30 iulie 1917.

Atac pe dealul Dadul lângă Cârlibaba.
Foto locotenent Dlaucly, aprilie 1917.

Adăpostul doctorului Dominic Stanca, cu
locul de ajutor, baia și dezinfectorul. Gura
Văii Orata în Valea Bistriței, Ciocănești-
Botoș, în martie-aprilie 1917. Roata cu
cupele care ridicau apa din pârâu pentru
alimentarea cazanului de la baie. Călare
Contele Andrassy, colonel și în picioare
Stanca.

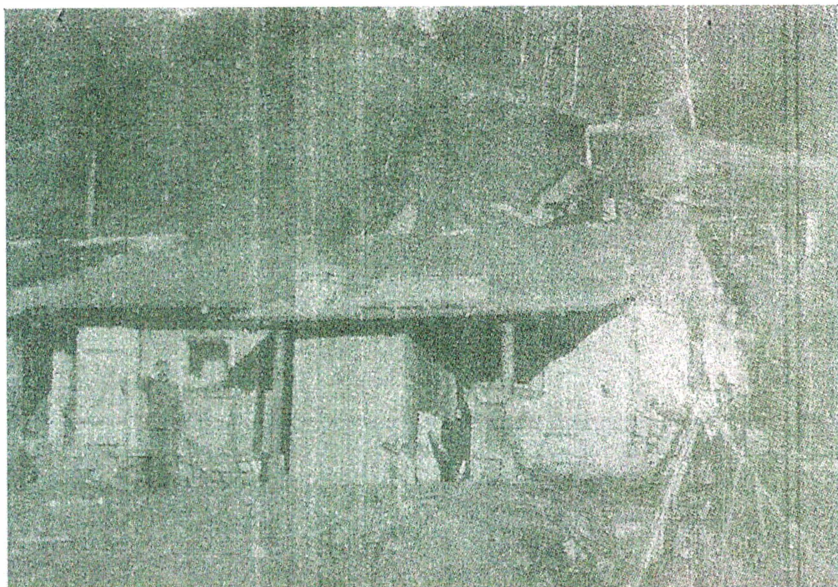
30 iulie 1917 în plină ofensivă.

Ruşii se retrag spre Câmpulung.

În comuna Fundul Moldovei populația este speriată, se văd soldați răniți.

Sublocotenent Albu Aurel, regimentul 3 Husari, cavalerie.

Fotografie realizată de Dlaucly.

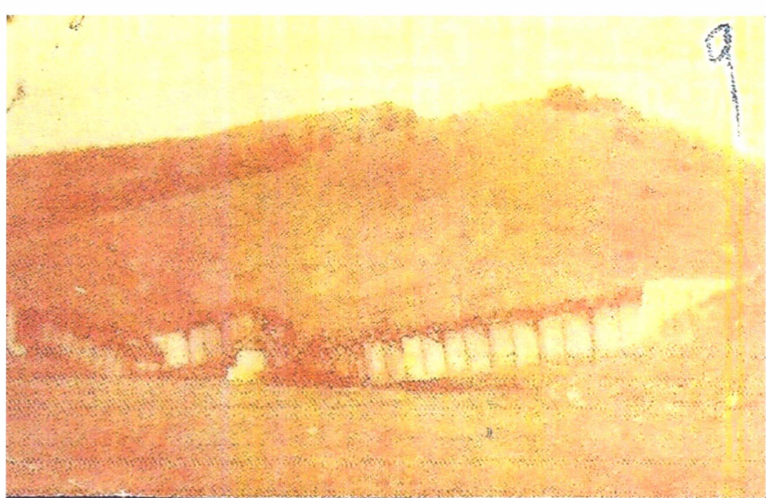
Baia regimentului 3 Husari ridicată de Dominic Stanca și personalul sanitar al regimentului de cavaleriei, în Valea Dobrii, lângă Molid-Vama.

În deal cazanul pentru apa caldă.

Apa venea pe o conductă din pârâul mic din deal.

În față se vede instalația pentru deparazitare a vestimentației. Soldat sanitar Unterberg.

August-decembrie 1917.

Podul de cale ferată distrus. AUG. 1917-MOLID

August 1917. Podul de cale ferată din Molid este distrus.

28 iulie 1917. În vârful Oratei Mari, Ciocănești-Botoș, se servește dejunul în fața adăposturilor din pădure, înainte de a începe ofensiva. Sublocotenentul Grober (X la începerea ofensivei cade în fața sârmelor ghimpate lovit de un proiectil.

(XX Dominic Stanca medic șef al regimentului.

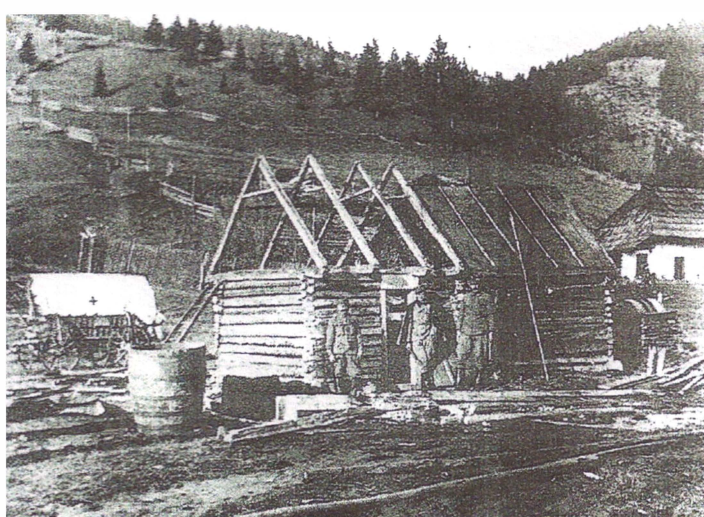

Fraternizarea soldaților revoluționari ruși cu soldații regimentului austro-ungar 3 Husari, în fața gării Molid.

Începutul revoluției Lenin a armatei rusești, noiembrie-decembrie 1917.

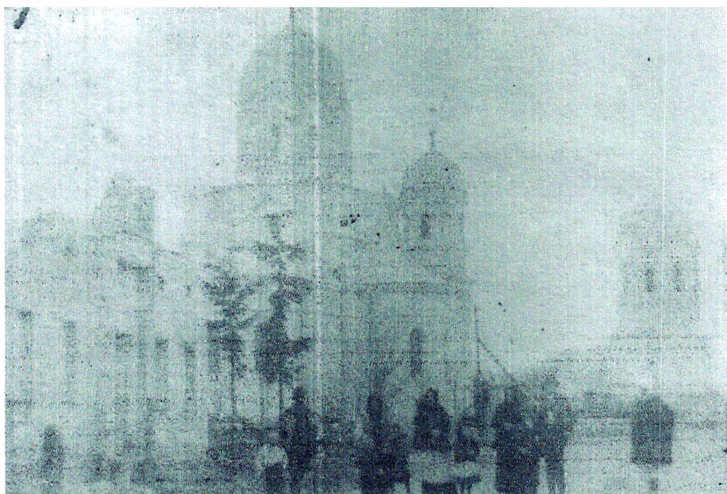
Medici din armata revoluționară rusă în vizită la regimentul austro-ungar 3 Husari, împreună cu o femeie medic, în fața gării Molid. Dreapta (X) Dominic Stanca. 6 decembrie 1917.

Se construiește baia de companie pentru soldați. Cazanul e un butoi de la benzină. Tâmplarul este soldatul Zlota, plutonierul este Voacs Matei. Comuna Pănaci la Sud de Vatra-Dornei, octombrie 1916.

Comuna Frumosul în 1917. Podul din mijlocul satului a fost ars de rușii care se retrăgeau. În stânga școala. Fotograf Dlaucly.

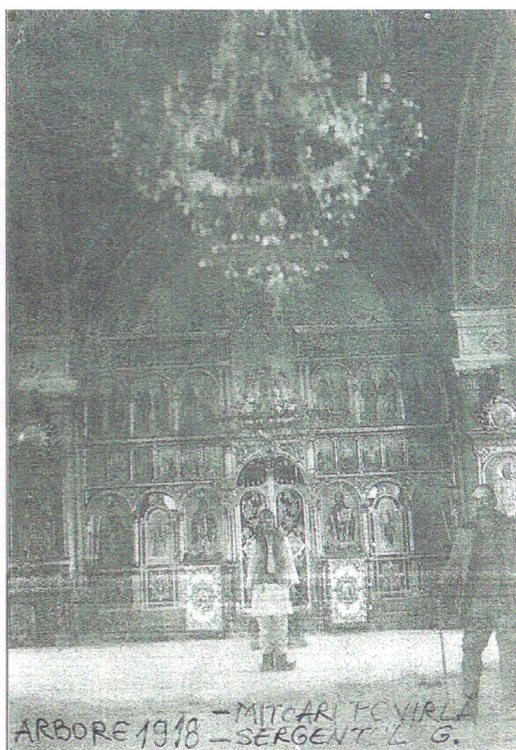

Biserica și primăria Arbore bombardate. Regimentul 3 Husari a staționat în pădurea Solca în februarie-martie 1912. Foto Stanca.

Biserica Arbore bombardată

Biserica Arbore atinsă de obuze. Foto 1918.

Interiorul bisericii ortodoxe din Arbore.
Bătrânul Mitcari Povirlă și sergentul G. în
1918.

Valea Dobrii - gara Molid, în 1917.

Tăierea sârmei ghimpate.

Ofițeri din primul război mondial.

Militari din Războiul 1914 - 1918.

Beleca Gheorghe - fiul lui Mihail și Victoria,
frate cu Macedon, Aurelian, Vladimir, Traian,
Domnica și Olga.

COLONEL BELECA GHEORGHE - FRATE
CU BELECA VLADIMIR

Colonelul Beleca M. Gheorghe - comandantul unității militare vânători de munte. În Șintereag, județul Someș își administrează propria moară. Moare la 54 de ani în timp ce scria o scrisoare fratelui său Macedon.

Mușat Nicolae și Lidia. Lidia Mușat este fiica lui Beleca M. Gheorghe. Nicolae Mușat este descendent al familiei Mușatinilor care a redobândit o parte din avere.

CENTRU: BELECA GHEORGHE ȘI SOȚIA GHERTRUDI MUȘAT NICOLAE X LIDIA

Centru sus: colonel Beleca Gheorghe și soția Ghertrudi (părinții miresei). Stânga și dreapta lor: Mușat și soția (părinții mirelui). Miri: ofițer Mușat Nicolae și Lidia. Lângă mireasă: ofițerul Mușat fratele geamăn al mirelui. Lângă mire: sora Mușatinilor. Dreapta: Trudi, sora miresei cu soțul ei maior.

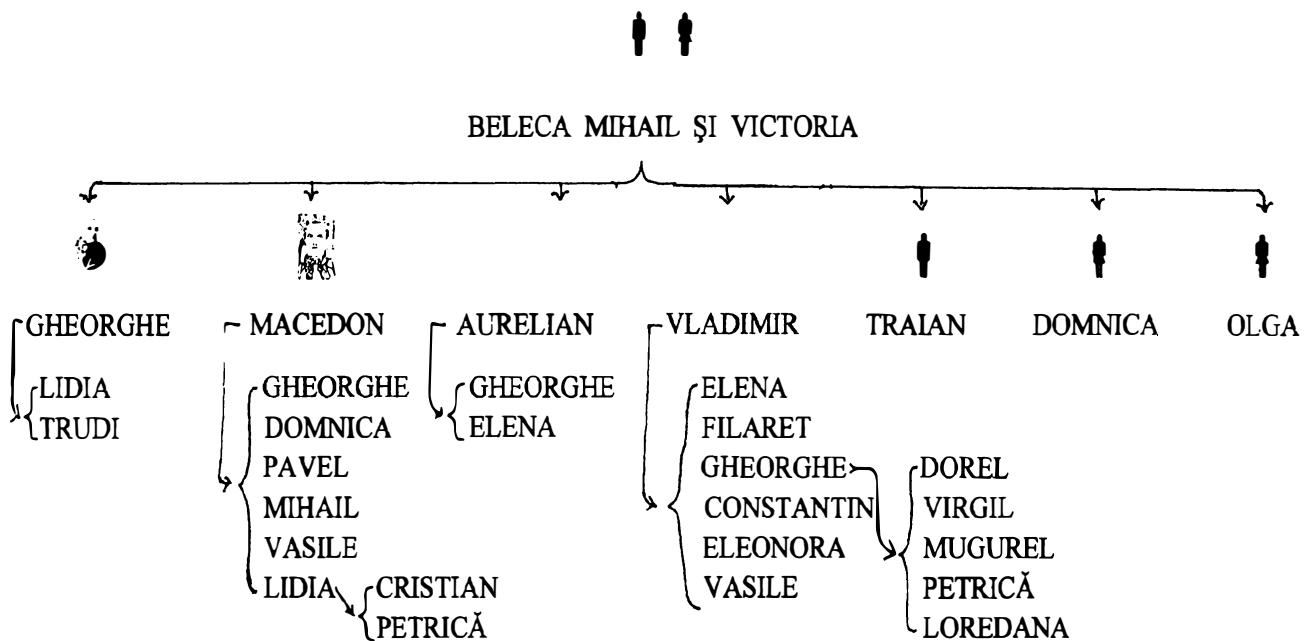
În centru Beleca M. Gheorghe - 1935.

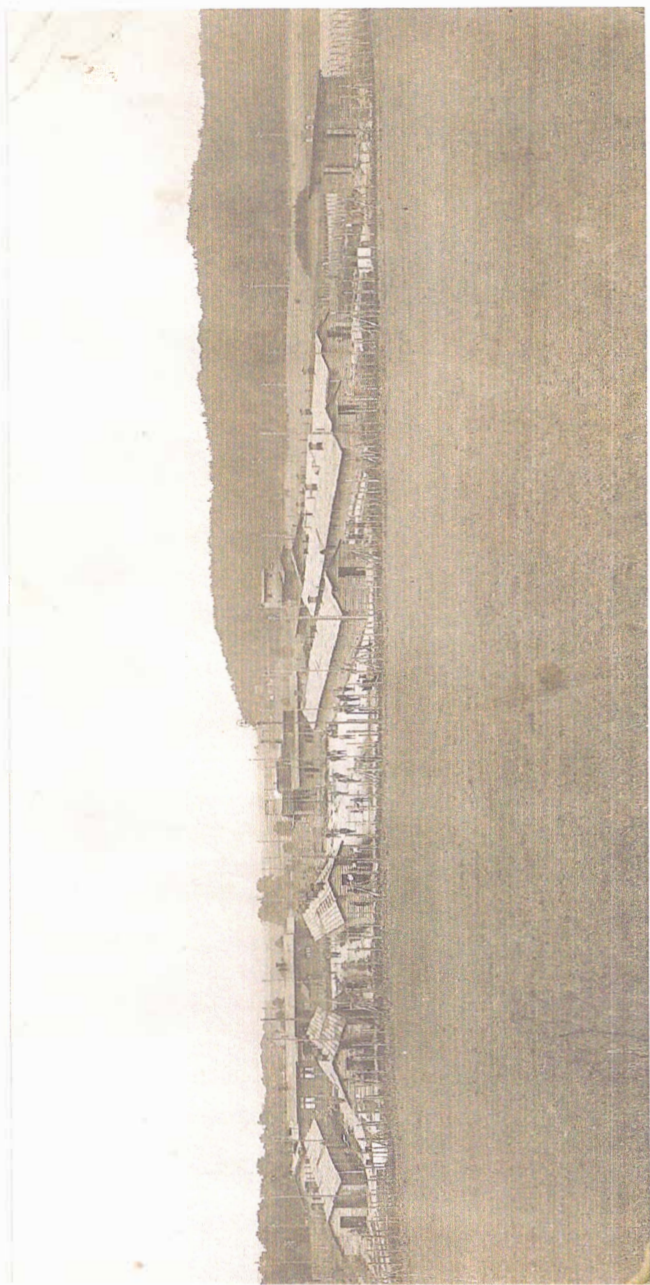

Sahlean Dumitru din Bucșoaia - veteran din primul război mondial. În stânga Beleca Macedon și Garofa - fiica lui Sahlean Dumitru și soră cu Sahlean Filaret (1909-5 mai 1981) în dreapta sus. S.Filaret - fost judecător șef peste tribunalul județului Ilfov și a deținut 6 doctorate.

Inspector CEC - Nechitoaia Lidia, din Gura Humorului, fiica lui Beleca Macedon, ne-a pus la dispoziție informații și fotografii privind familiile: Beleca, Sahlean, Mușat. (Câteva precizări aparțin lui Sahlean Dragoș din Bucșoaia).

Lagăr german în care se află
ofițeri prizonieri români din
Bucovina în primul război mondial.

Monumentul eroilor comunei Bălăceana.

Monumentul eroilor
comunei Ciprian Porumbescu.

Monumentul eroilor primului război mondial din comuna Vama. Lucrarea este realizată de sculptorul Gheorghe Bilan din Stupca (Ciprian Porumbescu).

Monumentul eroilor din oraşul Gura Humorului.

CUPRINS

	Prefață.....	1
	Războiul în Ilișești.....	3
	Războiul în Bucovina.....	11
	Cuprins.....	43

Toate drepturile rezervate.
Reproducerea totală sau parțială
interzisă.

V & L CHINDRIȘ
Pictori, istorici, scriitori

O incursiune inedită și emotivă
din primul Război Mondial

